

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

**Discurs de la Rectora en l'acte
d'investidura com a Doctor 'Honoris
causa' del prof. Dr. Fabián Salvioli**

València, 4 de juny de 2025

Benvingudes i benvinguts al Paranimf de la Universitat de València. És aquest espai, i ho hem reiterat en nombroses ocasions, esperit de l'activitat acadèmica de la nostra Universitat al llarg dels seus ja 526 anys d'història.

Una magna sala construïda com a Teatre Acadèmic al segle disset, remodelada als segle díhuit i, des del segle dinou, amb aquesta configuració espacial, restaurada als segles vint, en dues ocasions i a les primeries del nostre segle vint-i-u.

El Paranimf de la nostra Universitat ha acollit els grans debats acadèmics i les cerimònies més emblemàtiques, com la investidura com a “Doctor Honoris Causa” que acaba de tenir lloc.

És aquesta la més alta de les distincions acadèmiques que lliura la nostra Universitat, i a través del cerimonial històric que hem seguit, hem procedit a la incorporació al Claustre de Professores i Professors de la nostra Universitat del Dr. Fabián Salvioli, catedràtic

de Dret Internacional Públic i Drets Humans a la Universidad Nacional de La Plata, a Argentina, degà de l'Institut International des Droits de l'Homme i de l'Institut de Drets Humans a la seua universitat.

En la seua magnífica laudatio el professor Javier De Lucas ha destacat l'excel·lència acadèmica i humana del nostre nou “doctor honoris causa”, una investidura impulsada pel professor Luís Jimena amb el suport unànim de l'Institut de Drets Humans de la nostra Universitat, i amb el suport, també, de nombroses institucions acadèmiques i personalitats de l'àmbit internacional dels Drets Humans.

El perfil científic del Dr. Salvioli es complementa amb una trajectòria institucional de renom internacional, havent estat relator especial de l'ONU i president del seu Comitè de Drets Humans.

Els rellevants mèrits acadèmics que concorren en la persona del professor Salvioli han estat brillantment exposats pel professor Javier De Lucas, a qui agraïsc

haver assumit la responsabilitat de dur endavant la laudatio d'un intel·lectual a qui ell mateix ha situat en el llegat d'Eleanor Roosevelt i René Cassin.

Siguen aquestes paraules, també, d'agraïment als padrins d'aquesta investidura, doctors Javier De Lucas i Luís Jimena, i a la comissió d'acompanyament, integrada per les doctores Ángeles Solanes, María José Añón, Consuelo Ramón i el Dr. Fernando Flores.

Són aquestes figures, l'apadrinament i l'acompanyament, rellevants en el cerimonial tradicional que segueix una universitat d'arrel històrica com la nostra i a la qual el doctor Salvioli no és aliè, ni tampoc és desconexor de la nostra Universitat, que ha visitat en nombroses ocasions per fer-nos partíceps del seu magisteri.

Com ha dit el professor De Lucas, i cite textualment, “ya no será un invitado frecuente”.

Dr. Salvioli, bienvenido a la Universitat de València,

a su Claustro de Profesores y Profesoras que se enorgullece de contar su magisterio. Muchas gracias por aceptar esta responsabilidad académica.

Senyores i senyors, enguany fa quaranta anys que la nostra Universitat va aprovar els seus Estatuts. Uns Estatuts que articularen la universitat pública, democràtica i moderna que és la Universitat de València.

Una Universitat valenciana, que es projecta sobre la realitat del seu territori, però que és una universitat oberta al món, primera d'Europa en recepció d'estudiants Erasmus.

Una Universitat que, sobre la fita històrica de la seua fundació pel poder municipal en 1499, ha esdevingut el somni dels Jurats de la ciutat, essent, hui, la segona de les universitats d'Espanya d'acord amb els rànquings més prestigiosos, i situant-se entre les cinquanta millors d'Europa.

Una Universitat que va obrir les seues portes unificant les diferents escoles municipals que existien a València des del segle tretze, entre les quals es trobaven els estudis en Lleis, antecedents de l'actual Facultat de Dret que, amb orgull, se situa com la primera de les universitats espanyoles en el seu àmbit de coneixement.

En aquells Estatuts, que articulaven la nostra organització i presa de decisions, que ordenaven la vida acadèmica, es desplegaven els principis constitucionals de llibertat d'estudis, d'investigació, llibertat de càtedra i autonomia universitària.

I, més enllà, esdevenien una clara declaració de la visió d'una universitat que havia estat creada per al nou Regne de València, per a la seua societat, i per a les persones dels regnes pròxims, segons es recull en la declaratòria municipal del seu temps en relació a la nostra fundació.

Eixa visió a què em referisc és situar la nostra universitat

al servei del desenvolupament intel·lectual i material dels pobles, de la pau, de la igualtat entre homes i dones, i de la defensa ecològica del medi ambient, entre d'altres.

Són el dret a un desenvolupament sostenible, a la identitat cultural i el dret a la part dels drets dels pobles i col·lectius dels denominats Drets Humans de tercera generació, entre els quals es troben els drets ambientals, com ara un medi ambient sa i ecològicament equilibrat, entre d'altres.

Senyores i senyors, celebrem aquest acte d'investidura en el marc del vintè aniversari de la creació de l'Institut de Drets Humans de la Universitat de València.

Fa vint anys, quan s'impulsà aquest prestigiós institut de recerca, iniciava el seu segon període de govern als Estats Units d'Amèrica el president George Walker Bush, amb un programa de continuació de la guerra contra el terrorisme que s'articulava sobre la gran mentida de les armes de destrucció massiva.

Perquè el segle vint-i-u, cal recordar-ho, es va iniciar amb l'optimisme de l'efervescència tecnològica que avançava un món més lliure, en una mena d'àgora digital. Així, en 2005, es va fundar YouTube, la plataforma que va transformar la cultura audiovisual digital global de la nostra Universitat.

Però els atemptats de l'11-S obriren un nou temps de terror, com el patit a Madrid, i, en el mateix any de la fundació de l'Institut, els atemptats terroristes a Londres.

Era 2005 l'any en què Israel va evacuar colònies i forces militars en una retirada unilateral de la Franja de Gaza, un any després de la mort de Iàsser Arafat i després de l'elecció de Mahmud Abbas com a president de l'Autoritat Nacional Palestina.

En eixe context global, Europa ampliava les seues fronteres i ampliava l'espai Schengen, mentre França i els Països Baixos rebutjaven la Constitució Europea.

Hui, vint anys després, la situació del genocidi a Gaza, i la vulneració de Drets Humans a Ucraïna ens han fet tornar a temps dels passat segle vint, just quan els Drets Humans havien de ser una resposta a la barbàrie després dels crims de l'Holocaust de la segona Guerra Mundial, i esdevenien un sistema internacional de protecció, un “Corpus Iuris” que permetia justícia front a la inacció nacional. I, fonamental, els Drets Humans esdevenien normes orientadores per enfortir la democràcia i l'Estat de Dret.

I, en eixe sentit, ha de ser motiu d'orgull la Creació del Consell de Drets Humans de l'ONU, l'adopció de la Convenció sobre els Dret de les Persones amb Discapacitat, la Declaració de les Nacions Unides sobre els Drets dels Pobles Indígenes i la proclamació del Deceni Internacional per als Afrodescendents, amb el tema “reconeixement, justícia i desenvolupament”.

Aquests avanços de les darreres dues dècades han estat seguits ben de prop, objecte de reflexió, aportació

i difusió pel nostre Institut de Drets Humans, esdevenint un referent en la promoció, la investigació i la formació en aquest àmbit.

És aquest acte, i en aquest marc de celebració de l'aniversari de l'Institut, en el qual procedeix agrair el treball realitzat per totes les persones que han dirigit, al llarg de les passades dues dècades, l'Institut de Drets Humans.

En primer lloc al catedràtic emèrit de la nostra Universitat, promotor i primer director de l'Institut, Dr. Javier De Lucas, qui va establir les bases acadèmiques i de recerca de l'institut des del seu lideratge.

A la Dra. María José Añón, qui va dirigir l'Institut i va consolidar les línies de recerca i enfortir els programes de formació en Drets Humans.

A la Dra. Consuelo Ramón, qui va internacionalitzar l'Institut i va ampliar les línies de recerca amb altres

entitats i al Dr. Fernando Flores, qui va aportar la seua experiència en l'Administració Pública i l'enfocament en la seguretat global i els drets fonamentals com a eix de la seua direcció.

I, per suposat, a l'actual director de l'Institut, el Dr. José García Añón, un professor amb una intensa trajectòria en la gestió pública en l'àmbit de la Justícia.

Junt a aquest reconeixement públic als seus directors i directores al llarg d'aquests anys, siguen aquestes paraules, també, de reconeixement al treball realitzat pel conjunt de professors i professores, investigadors i investigadores i personal investigador en formació que, al llarg del temps, han treballat no sols des de la professionalitat sinó des de la convicció en el que feien i en els valors dels Drets Humans. Gràcies per la vostra passió i compromís.

Perquè és així com, amb l'esforç de moltes persones al llarg de la història, hem construït la Universitat de València de hui en dia.

Una universitat que és la segona de les universitats espanyoles d'acord amb els rànquings més prestigiosos, la primera en l'àmbit de les Ciències Jurídiques, i també la primera de les universitats d'Europa en recepció d'Estudiants Erasmus.

Som també una universitat referent en cooperació internacional en nombroses línies: des de les beques, tant refugi, per tal de donar cobertura a persones perseguides en els seus territoris, com beques per a persones que, provinents de països en vies de desenvolupament, puguin desenvolupar gratuïtament els seus estudis de màster oficial o de doctorat.

Però també de cooperació sobre el terreny, en projectes que milloren la vida de les persones directament.

I en la cooperació acadèmica, donant suport a altres universitats a desplegar els seus programes formatius, especialment en l'àmbit del doctorat.

Eixa aposta, eixes polítiques, són el resultat dels valors que ja quedaren recollits en aquells primers Estatuts de la Universitat Democràtica de fa quatre dècades.

Valors que hui en dia segueixen essent vàlids en la nostra Universitat, i que practiquem cada dia.

Companyes i companys, senyores i senyors, no seré jo qui faci hui un discurs sobre el avanços institucionals i normatius en matèria de Drets Humans.

D'una manera esplèndida el nostre nou doctor “honoris causa” ha fet un repàs a la història i evolució dels Drets Humans, ha realitzat una diagnosi de l'escenari actual, marcat per una crisi del sistema internacional i la construcció de l'enemic global com els Drets Humans en el marc d'una crisi ètica provocada per un individualisme digitalitzat, la indiferència i el culte al lucre.

Moltíssimes gràcies, professor, per la brillant lliçó que

hui heu pronunciat a aquest històric Paraninf.

Sra. Ministra de Ciència, Innovació i Universitats, moltíssimes gràcies per acompanyar-nos en aquest acte que forma part de la nostra tradició acadèmica, i especialment en una data de celebració tan significativa com són les dues dècades d'història del nostre Institut de Drets Humans.

M'unisc al crit a l'actuació des de la raó i la consciència front a l'exclusió i l'odi, a la defensa activa de la Humanitat com a tasca compartida, tal i com ens ha animat en la seua brillant lectiu el Dr. Salvioli.

Moltes gràcies.

